
**Nõuded sertifitseerimisasutustele PEFC metsamajandamise
sertifitseerimiseks**

Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu

Toompuiestee 24
10149 Tallinn
EESTI

E-post: info@pefc.ee, Web: www.pefc.ee

Autoriõigus

© Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu MTÜ 2022

Käesoleva standardi autoriõigus kuulub MTÜ-le Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu. Dokument on kättesaadav Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu veebilehelt www.pefc.ee.

Käesoleva standardi ühtegi osa ei tohi ärilisel eesmärgil ilma Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu loata mitte üheski vormis ega ühegi vahendiga muuta, reprodutseerida ega kopeerida.

Dokumendi ametlik versioon on eestikeelne, kuid see on tõlgitud ka inglise keelde. Kahtluse korral on siduv ingliskeelne dokument. Dokumendi tõlget inglise keelde on võimalik saada Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogult või veebilehelt www.pefc.org.

Dokumendi pealkiri: Nõuded sertifitseerimisasutustele PEFC metsamajandamise sertifitseerimiseks

Dokumendi nimetus: PEFC EST 1004:2022

Kinnitanud: Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu

Kuupäev: 04.05.2022

Avaldatud: 05.05.2022

Jõustunud: 04.05.2023

Muudetud: 16.06.2023

Üleminekuperiood: 04.05.2024

Järgmise perioodilise ülevaatuse aeg: 04.05.2027

Sisukord

Eessõna	4
Sissejuhatus.....	4
1. Reguleerimisala	5
2. Normdokumendid	5
3. Mõisted ja määratlused.....	5
4. Üldised nõuded	6
5. Audiitorite kvalifikatsiooninõuded	6
6. Sertifitseerimisprotseduurid.....	7

Eessõna

PEFC (*Programme for the Endorsement of Forest Certification systems*) on rahvusvaheline metsade sertifitseerimissüsteem, mis edendab ökoloogiliselt, sotsiaalselt, majanduslikult ja kultuuriliselt jätkusuutlikku metsamajandamist metsamajandamise sertifitseerimise, tarneahela sertifitseerimise ja sertifitseeritud metsadest pärit metsapõhiste toodete märgistamise kaudu.

Metsade sertifitseerimine kinnitab metsade jätkusuutlikku majandamist ja kasutamist. PEFC sertifikaat toetab ühiskonna eesmärke, mis on seotud metsade jätkusuutliku kasutamisega, ning pakub kodanikele laialdasi võimalusi metsa nautimiseks. Ettevõtetele ja tarbijatele tagab PEFC metsasaaduste vastutustundliku päritolu.

PEFC Eesti – Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu edendab ja juhib PEFC sertifitseerimist Eestis ning korraldab jätkusuutliku metsamajandamise standardi kehtestamist avatud, läbipaistva, konsultatiivse ja konsensusepõhise sidusrühmade protsessina.

See standard on osa PEFC EST standardite sarjast, mille omanik on Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu.

Pärast jõustumist ja üleminekuaja lõppemist tühistab siinne kord kõik varasemad PEFC EST 2, PEFC EST 3 ja PEFC EST 4 standardi versioonid.

Sertifitseerimisasutus peab PEFC EST 1002:2022 ja PEFC EST 1003:2022 järgi sertifitseerimise / auditeerimise läbiviimisel järgima käesoleva standardi nõudeid.

Sissejuhatus

Metsasertifitseerimine kinnitab, et antud metsaalal on majandamine kooskõlas jätkusuutliku metsamajandamise nõuetega.

Koos metsapõhiste toodete tarneahela sertifitseerimisega pakub metsade sertifitseerimine metsaomanikele ja teistele tarneahelas osalejatele võimalusi turunõudlusele vastamiseks.

Käesolev dokument määrab kindlaks nõuded sertifitseerimisasutustele. Nende nõuete täitmise eesmärk on tagada, et sertifitseerimisasutused teostavad metsamajandamise sertifitseerimist pädeval, järjepideval ja erapooletul viisil, et seeläbi võimaldada sertifikaatide aktsepteerimist nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil.

Sertifitseerimisasutuste vastavust käesoleva dokumendi nõuetele hindab ja kinnitab akrediteerimisasutus, mis on Rahvusvahelise Akrediteerimisfoorumi (IAF) ja/või Euroopa Akrediteerimiskoostöö organisatsiooni (EA) liige. Akrediteerimine vähendab riske ettevõtetele ja nende klientidele ning tagab, et akrediteeritud sertifitseerimisasutused on pädevad oma tööd tegema.

Akrediteerimisasutused, mis on IAF-i ja/või EA liikmed, peavad tegutsema kõrgeimate standardite kohaselt ning nende akrediteeritud sertifitseerimisasutused peavad standardite rakendamisel vastama asjakohastele rahvusvahelistele ISO standarditele ja IAF-i dokumentidele.

Metsasertifitseerimist käsitletakse Eestis juhtimissüsteemi sertifitseerimisena. Seetõttu põhineb käesolev dokument standardi ISO/IEC 17021-1 nõuetele ja sisaldab lisaks täiendavaid nõudeid metsamajandamise sertifitseerimiseks vastavalt Eesti metsasertifitseerimise skeemile.

See dokument ei sisalda standardi ISO/IEC 17021-1 nõudeid ega muid ISO või IAF-i dokumente, mida saab taotleda ISO-lt, riiklikelt standardiorganisatsioonidelt või IAF-ilt.

1. Reguleerimisala

1.1 Dokument sisaldab lisaks standardi ISO/IEC 17021-1 ja sellega seotud IAF-dokumentide nõuetele täiendavaid nõudeid sertifitseerimisasutustele, kes tegelevad metsamajandamise sertifitseerimisega Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu (EMSN) metsasertifitseerimise skeemi alusel.

2. Normdokumendid

Järgmised dokumendid on selle standardi rakendamiseks hädavajalikud:

ISO/IEC 17000, Vastavushindamine — Sõnavara ja üldpõhimõtted

ISO/IEC 17011, Vastavushindamine – Üldnõuded vastavushindamisasutusi akrediteerivatele akrediteerimisasutustele

ISO/IEC 17021, Vastavushindamine. Nõuded juhtimissüsteemide auditit ja sertifitseerimist teostavatele asutustele

ISO/IEC 19011, Juhtimissüsteemi auditeerimise juhised

PEFC EST 1003:2022, Eesti PEFC jätkusuutliku metsamajandamise standard

PEFC EST 1002:2022, Metsamajandamise grupisertifitseerimise nõuded

PEFC ST 2001:2020, PEFC Kaubamärkide reeglid – nõuded

Nii dateeritud kui ka dateerimata viidete puhul kehtib viidatud dokumendi viimane väljaanne (sealhulgas kõik muudatused).

3. Mõisted ja määratlused

Käesolevas dokumendis kehtivad standardites ISO/IEC 17000 ja ISO/IEC 17021-1 toodud mõisted ja määratlused.

Akrediteeritud sertifikaat

Sertifitseerimisasutuse akrediteerimisulatuses raames väljastatud sertifikaat, mis kannab akrediteerimisasutuse sümbolit.

EMSN (ka PEFC-Eesti)

Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu

Eesti metsasertifitseerimise skeem

Eesti PEFC standardite kogum. Metsasertifitseerimise skeemi moodustavad PEFC Eesti jätkusuutliku metsamajandamise standard, grupisertifitseerimise standard ja PEFC kaubamärkide standard.

4. Üldised nõuded

4.1 Sertifitseerimisasutus peab vastama standardi ISO/IEC 17021-1, asjakohaste IAF dokumentide ja käesoleva dokumendi nõuetele.

4.2 Sertifitseerimisasutusel peavad olema:

a) head teadmised Eesti metsasertifitseerimise skeemist;

b) tehniline pädevus metsa majandamise ja selle majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnamõjude vallas. Metsa majandamise ning selle majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnamõjude alaseid erialateadmisi tuleb tõendada vastava valdkonna sertifitseerimiskogemuse ja personali vastava metsandusliku kutse- või kõrghariduse ja 2-aastase metsandusvaldkonna töökogemuse alusel;

c) dokumenteeritud protseduurid ja meetodid.

4.3 Sertifitseerimisasutus peab olema akrediteeritud standardi ISO/IEC 17021-1 alusel riikliku akrediteerimisasutuse poolt, mis on Euroopa akrediteerimiskoostöö organisatsiooni (EA) liige ja mis vastab ISO/IEC 17011 nõuetele ja muudele IAF poolt heaks kiidetud dokumentidele. Akrediteeringu ulatus peab sisaldama viiteid Eesti metsasertifitseerimise skeemile (PEFC EST 1002:2022, PEFC EST 1003:2022 ja PEFC ST 2001:2020).

4.4 Sertifitseerimisasutus peab metsamajandamise sertifitseerimise läbi viima oma kehtiva akrediteeringu piires. Igal välja antud metsamajandamise sertifikaadil peab olema viidatud akrediteeringule (akrediteerimissümbol või tekstiline viide).

4.5 Sertifitseerimisasutusel peab olema õigus EMSNi teavitada sertifitseerimisest ning selleks allkirjastatud teavitusleping Eesti Metsasertifitseerimise Nõukoguga.

4.6 Sertifitseerimisasutus peab andma EMSN-ile nõusoleku, mille kohaselt EMSN võib avalikustada teabe sertifitseerimisasutuse PEFC teavitatud asutuseks määramise, kontaktandmete ja kehtiva akrediteeringu ulatuse kohta, ning edastama vastava teabe EMSN-ile avalikustamiseks.

4.7 Sertifitseerimisasutus peab edastama oma klientidele teabe teavitamistasudest, mille EMSN on kehtestanud sertifikaadi omanikele, ning PEFC kaubamärkide kasutamise reeglitest ja lepingu sõlmimise korrast.

4.8. Sertifikaat kehtib maksimaalselt viis (5) aastat.

4.9. Järelevalveauditid viiakse läbi sertifikaadi kehtivuse ajal ning järelevalveauditite vaheline periood ei tohi ületada 12 kuud.

5. Audiitorite kvalifikatsiooninõuded

5.1 Audiitorid peavad vastama juhtimissüsteemide audiitoritele kehtestatud üldkriteeriumitele, mis on määratletud standardis ISO 19011.

5.2 Audiitoritel peavad olema head teadmised Eesti metsasertifitseerimise skeemist.

5.3 Audiitoritel peavad olema üldteadmised metsa majandamisest ning selle majanduslikest, sotsiaalsetest ja keskkonnamõjudest. Metsa majandamise ja selle keskkonnamõjude erialateadmisi tõendatakse vastavametsandusliku kutse- või kõrghariduse ja 2-aastase metsandusvaldkonna töökogemuse alusel.

5.4 Audiitoritel peavad olema teadmised sertifitseerimise protsessi ja auditeerimise nõuetest ja oskused auditeerimist läbi viia.

6. Sertifitseerimisprotseduurid

6.1 Sertifitseerimisprotsessi etapid

6.1.1 Sertifitseerimisprotsess koosneb:

- a) auditeeritav esitab sertifitseerimisasutusele taotluse, kus ta kinnitab, et ta järgib kõiki skeemi nõudeid;
- b) sertifitseerimisasutus vaatab läbi taotluse ja esitatud materjali;
- c) sertifitseerimisauditi esimene etapp (keskendutakse dokumentide hindamisele) ja sertifitseerimisauditi teine etapp (serditaval alal);
- e) sertifitseerimisasutuse tehniline ülevaatus/otsus;
- f) järelevalveauditid.

6.1.3 Sertifitseerimisasutus peab läbi vaatama kliendi esitatud taotluse ja dokumentatsiooni ning läbi viima auditi, tagamaks, et klient ja tema üksused on sertifitseerimisnõuetest hästi aru saanud, neid piisavalt arvesse võtnud ja asjakohaselt rakendanud.

6.2 Auditeerimine

6.2.1 Üldised põhimõtted

6.2.1.1 Rakendatud auditeerimisprotseduuride osas tuleb järgida standardi ISO/IEC 19011 nõudeid.

6.2.1.2 Auditeerimiskriteeriumid peavad hõlmama standardeid PEFC EST 1002:2022 ja PEFC EST 1003:2022 ning juhul, kui klient kasutab PEFC kaubamärki, ka standardit PEFC ST 2001:2020.

6.2.1.3 Auditimeeskonda peab kuuluma punktis 5 toodud kvalifikatsiooniga audiitor. Audiitori pädevust võib täiendada tehnilise eksperdi kaasamisega.

6.2.1.4 Audit hõlmab järgmisi etappe:

- a) esmane koosolek,
- b) auditi tõendusmaterjali kogumine,
- c) auditi tõendusmaterjali hindamine,
- d) lõpukoosolek.

6.2.1.5 Auditimeeskond peab koguma auditi tõendusmaterjali, mis oleks piisav, et hinnata kliendi tegevuse vastavust sertifitseerimisnõuetele. Lõpukoosolekul esitatakse kliendile kõigi auditeeritud üksuste auditi tulemused. Auditi tõendusmaterjalil põhinevad hindamistulemused (eriti mittevastavustega seotud) vaadatakse koos auditeeritavaga üle.

6.2.1.6 Auditi tulemused fikseeritakse auditi aruandes. Auditi aruandes dokumenteeritakse ka auditi tulemused, mis ei vasta auditi kriteeriumidele.

6.2.1.7 Auditi tõendusmaterjal metsamajandamise standardile vastavuse kindlakstegemiseks peab vastavalt vajadusele sisaldama asjakohast teavet välistelt osapooltelt (nt valitsusasutused, kogukonnad ja muud organisatsioonid).

Audit sisaldab muu asjakohase teabe hulgas piisavat konsulteerimist väliste osapooltega, et välja selgitada kõik asjakohased küsimused, mis on seotud standardi nõuetele vastavusega.

6.2.1.8 Sertifitseerimisasutus peab esitama EMSN-ile metsasertifitseerimise auditi aruande kokkuvõtte, sealhulgas kokkuvõtte järeldustest metsasertifitseerimise skeemi nõuetele vastavuse kohta.

Märkus: EMSN teeb auditi kokkuvõtliku aruande avalikkusele kättesaadavaks EMSNi kodulehel või nõudmisel 14 päeva jooksul.

6.3 Muudatused sertifitseerimise nõuetes

Juhul, kui sertifitseerimise nõuete sisu (PEFC EST 1002, PEFC EST 1003 ja PEFC ST 2001) on muudetud, peab sertifitseerimisasutus auditid läbi viima vastavalt muudetud sertifitseerimise nõuetele ja EMSNi poolt määratud üleminekugraafikule.